

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

פרשת חקת, ל' סיון תשע"א

מאת: חיים ברנדס

שבת שלום וחודש טוב

ברצוני לנצל את עמדתי במקום זה ולהזכיר לכולנו החלטה ישנה בקהילה האומרת שהזמן המוקצב ל דבר התורה הינו 20 דקות כולל זמן הדין ואני מתכוון לעמוד בו.

פרשת השבוע חוקת עוסקת בנושאים הבאים:

פרה אדומה ודיני טומאה וטוהרה

חטאו הגדול של משה

ועזיבתם של מרים ואהרון את הבמה הפוליטית והסתלקותם מהעולם.

ההפטרה בשבת זו הינה מספר שופטים ופותחת במילים וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִבּוֹר חֵיל וְהוּא בֶן-אִשָּׁה זֹנֶה וַיּוֹלֵד גִּלְעָד אֶת-יִפְתָּח.

אין בכוונתי לספר כאן את כל סיפורו של יפתח אשר קם להושיע את ישראל מידם של העמונים אשר נצלו את התקופה החלשה בעם כדי לסגור חשבונות עבר ולא אתעכב על סיפורה של בת יפתח אשר סופה הפשטני הינו כקורבן למרות שפרשנים מימי הבניים פרשו את הסיפור של הקרבתה כאילו נגזרו עליה חיי פרישות ונזירות במושגים שהיו נהוגים בימים ההם.

נחזור אל הפתיחה של הפסוק בו מצוין שיפתח היה בן זונה פתיחה זו מזכירה לי את האמרה ש"אין ממנים פרנס על הציבור אם אין קופת שרצים תלויה על צווארו". כדי שבכל פעם שירים ראשו ניתן יהיה לעזור לו לרדת מהעץ. המילים יפתח היה גיבור חיל בא לציין את היותו איש מלחמה ובא בניגוד למופיע במגילת רות שם נאמר על בועז שהיה גיבור חיים והכוונה לבעל בעמיו.

גם מגילת רות אותה קראנו בחג השבועות עוסקת בתקופת השופטים וַיְהִי בַיָּמִי שֹׁפֵט הַשְּׁפֹטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו.

תקופת השופטים שבאה לפני תקופת המלוכה בישראל התבלטה בהיות עם ישראל עם שחי לפי שבטיו מרוכז כל אחד באזורו וכמעט ללא אחדות בין השבטים דבר שהביא ללא מעט **נגישות** והשפלות לשבטים העבריים.

לוח הזמנים והקשר בין מגילת רות לבין סיפורו של יפתח הינו בסיפור של השופט שבא אחרי יפתח

וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת-יִשְׂרָאֵל אֲבָצָן מִבֵּית לָחֶם. ט וַיְהִי-לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שְׁלַח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת הֵבִיא לְבָנָיו מִן-הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת-יִשְׂרָאֵל שְׁבַע שָׁנִים. י וַיָּמָת אֲבָצָן וַיִּקְבֹּר בְּבֵית לָחֶם. {פ}

אבצן מזוהה על ידי הפרשנים כבועז הוא אותו בועז המופיע במגילת רות.

אנחנו נשמח לקבל את פניהם של חברינו

גם אם אין באפשרותם לשלם את המחיר המלא.

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

ונשאלת השאלה מה הייחודיות של בועז ולמה זכה להיות אבי שושלת מלוכה בישראל, ועל כך אמרו חכמים שבועז תיקן את ברכת השלום ומאור הפנים שיש לתת ולומר לפוגשים אותך והנה-בעז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים והנה עמכם ויאמרו לו יברכך והנה. אף שמעמדו הינו גבוה ממעמד העמלים בשדה, הקדים להם בברכה. אם נחזור לאבצן הרי שפעולתו הגדולה המצוינת בימי שבטו על כס המשפט היה בחיתון בניו ובנותיו 60 חתונות. לפי המדרש לחתונות אלה הוזמנו כמעט כל עם ישראל למעט מנוח אבי שמשון ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני ושמו מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה עליו אמר אבצן שהוא כפרדה עקרה חסר ילדים וחסר שמחה והעונש על יחסו זה למנוח היה שכל ילדיו עברו מן העולם ומתו והוא נותר לבד ובעצם עובד בנו ובן רות נועד להוות פיצוי לאחר וחזר להיות מחוסר ילדים.

ויקח בעז את-רות ותהי-לו לאשה ויבא אליה ויתן יהוה לה הכריון ותלד בן. יד ותאמרנה הנשים אל-נעמי ברוך יהוה אשר לא השבית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל. טו והיה לך למשיב נפש ולכלכל את-שיבתך כי כלתך אשר-אהבתך ילדתו אשר-היא טובה לך משבעה בנים. טז ותקח נעמי את-הילד ותשתהו בחיקה ותהי-לו לאמנת. יז ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד-בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי-ישי אבי דוד. } פ ומוזר שלא בועז נותן שם לבנו כי אם השכנות אך זה לעיון אחר. ואם נחזור לנושא הפרנס אין אני בטוח באם מגילת רות לא נועדה להיות קופת השרצים של בית דוד מאחר ומואבים אינם אמורים לבוא בקהל ישראל, אף אם הם צאצאים של מלך מואב, שהרי רות הייתה בתו. ונחזור לפרשתינו:

פרשת חוקת עוסקת בן השאר בחטאו הגדול של משה, שאחרי הכול היה ילוד אשה וידיבר יהוה אל-משה לאמר. ה קח את-המטה והקהל את-העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל-הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן-הסלע והשקית את-העדה ואת-בעירם. ט ויקח משה את-המטה מלפני יהוה באשר צוהו. י ויקהלו משה ואהרן את-הקהל אל-פני הסלע ויאמר להם שמעו-נא המרים המן-הסלע הזה נוציא לכם מים. יא ויך משה את-גדו ויך את-הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם. } ס { יב ויאמר יהוה אל-משה ואל-אהרן יען לא-האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את-הקהל הזה אל-הארץ אשר-נתתי להם. יג המה מי מריבה אשר-רבו בני-ישראל את-יהוה ויקדש בם.

אנחנו נשמח לקבל את פניהם של חברינו גם אם אין באפשרותם לשלם את המחיר המלא.

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

ועל זה אומר רש"י

יען לא האמנתם בי - גלה הכתוב שאלולי חטא זה בלבד היו נכנסין לארץ כדי שלא יאמרו עליהם כעון שאר דור המדבר שנגזר עליהם שלא יכנסו לארץ כך היה עון משה ואהרן, והלא (במדבר יא) הצאן ובקר ישחט קשה מזו אלא לפי שבסתר חסך עליו הכתוב וכאן שבמעמד כל ישראל לא חסך עליו הכתוב מפני קדוש השם

להקדישני - שאילו דברתם אל הסלע והוציא הייתי מקודש לעיני העדה ואומרים מה סלע זה שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים דבורו של מקום קל וחומר אנו

יש פרשנים החושבים שהסלע המדובר לא היה סלע תמים שנבחר כלאחר יד כי אם סלע זה היה בארה של מרים שנדד עם בני ישראל בנדודיהם במדבר ואם מותה של מרים הפסיק לספק מים לעם ישראל. ולכן צווה משה לדבר אליו ולא להכותו כפי שעשה בפעם אחרת.

ולומדים אנו שהחטא הגדול של משה היה קטנות האמונה.

האמונה או חסרונה חוזרת בתורה מספר פעמים בהמשך הפרשה כאשר הקוטרים מקטרים ומתלוננים שולח האל את הנחשים שרפים והפתרון למגפה לאחר תפילת משה הוא

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ שֶׁרָף וְשִׂים אוֹתוֹ עַל-נֶס וְהָיָה כָּל-הַנְּשׂוּף וְרָאָה אוֹתוֹ וְחָי. **ט** וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נַחֲשׁ נַחֲשֵׁת וַיִּשְׁמְהוּ עַל-הַנֶּס וְהָיָה אִם-נִשְׁךְ הַנְּחָשׁ אֶת-אִישׁ וְהָבִיט אֶל-נַחֲשׁ הַנְּחֻשֶׁת וְחָי.

ואמרו רבותינו וכי נחש ממית או מחיה אלא בזמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתרפאים ואם לאו היו נמוקים (ני"א נזוקים ושוב מוצאים אנו את האמונה).

בספר שמות כאשר עם ישראל נלחם בעמלקי מסופר וַיִּבֹּא עַמְלֵק וַיִּלָּחֶם עִם-יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיֵדָם. **ט** וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה שְׂמֵעַ בְּחַר-לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֵק מִחֵר אֲנָכִי נָצַב עַל-רֹאשׁ הַגְּבָעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי. **י** וַיַּעַשׂ יְהוָה כַּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ מֹשֶׁה לְהַלָּחֶם בְּעַמְלֵק וּמֹשֶׁה אֶהְרֹן וְחֹר וְעַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה. **יא** וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבֵּר יִשְׂרָאֵל וּכְאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגִבֵּר עַמְלֵק. **יב** וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ-אֶבֶן וַיִּשְׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאֶהְרֹן וְחֹר תָּמְכוּ בְּיָדָיו מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֶמוּנָה עַד-בֹּא הַשָּׁמֶשׁ. **יג** וַיַּחַלֵּשׁ יְהוָה אֶת-עַמְלֵק וְאֶת-עַמּוֹ לְפִי-חֶרֶב

ושוב אשאל את השאלה וכי ידיו של משה עושות מלחמה והתשובה היא לא כי אם האמונה והרצון הם אשר משפיעים על מהלך המלחמה.

האמונה היא גורם משפיע בחיי עם ישראל.

אנחנו נשמח לקבל את פניהם של חברינו
גם אם אין באפשרותם לשלם את המחיר המלא.

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

לצערי לפני כשבועיים בזמן שיחתו של מר גלעד קריב, מנכ"ל התנועה הרפורמית בקהילה נשמעו קולות של קטני אמונה וספקנים. ברצוני לומר להם שכח האמונה הינו הכוח להזיז דברים ולשנותם. ואין לנו לפחד מלבצע ולשנות גם למשה שעמד לפני ים סוף נאמר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה מֶה-תַּצְעֵק אֵלַי דָּבָר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ רוצה לומר שיש עת להאמין אך צריך גם לקפוץ למים ולעשות. תחשבו מה היה קורה באם המילים "אם תרצו אין זאת אגדה" היו נשורות ללא האמונה אלא בתחום האגדה. ומה היה קורה בתש"ח באם קטני האמונה היו מצליחים להניע את דוד בן גוריון, האיש אשר אמר "אני לא יודע מה העם רוצה אני יודע מה העם צריך" מהכרזת המדינה.

עומדים אנו בקהילה בפני תקופה חדשה שבה אנו זקוקים לכל שביב של אמונה בבניית המרכז החינוכי על שם משפחת דוידסון. לתורמת ולמשפחתה יש את האמונה בנו ובדרכינו ואני תקווה שגם לנו, לכל איש ואישה כפרט וכקהילה, יש את האמונה בדרכינו אשר אמורה להוות גם אחד הנדבכים בהתחדשות של הקהילה אשר כשמה כן היא מבקשת את הדרך. אנו עומדים שבוע לפני האספה השנתית של הקהילה אשר בה נעסוק בן השאר בהצגת המבנה החדש ופתיחת דיון קהילתי על התכנים והפעילות שיתרחשו בו. ואני תקווה שכל חברי הקהילה יגיעו להשתתף באספה זו. תודה רבה ושבת שלום.

אנחנו נשמח לקבל את פניהם של חברינו
גם אם אין באפשרותם לשלם את המחיר המלא.